

1ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ

Σημείωμα της Χριστίνας Τζιάλλα, εμπνεύστριας του φεστιβάλ

Το 1^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ έχει ως επίκεντρο τον λογοτεχνικό βιωματικό τουρισμό με προεκτάσεις στον πολιτιστικό, οικολογικό και γαστρονομικό τουρισμό. Η πόλη των Ιωαννίνων είναι κατάλληλη για την ανάπτυξη αυτών των εναλλακτικών μορφών

εγκώριου και διεθνή, μαζικού ή ατομικού τουρισμού, καθώς μπορεί να προσφέρει τον απαραίτητο τοπογραφικό ρεαλισμό μέσω του συνδυασμού της πλούσιας υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της. Ως γιαννιώτισσα, κουβαλώ πάντα πολύ έντονα μέσα μου όλο αυτόν τον πλούτο που πάντα με συγκινεί, πάντα με συναρπάζει και πάντα με κάνει περήφανη για την καταγωγή μου.

Αναφορικά με τον τοπογραφικό ρεαλισμό, εδώ, η ενεργοποίηση και η χρήση όλων των αισθήσεων μπορεί να προσφέρει στον κάθε συμμετέχοντα μια πολυαισθητηριακή εμπειρία. Το να διαβάζει κάποιος για ένα ποτό που μόνο εδώ μπορεί να βρει και να το γευτεί, όπως το ποτό «ού», το οποίο είναι εμπνευσμένο από πραγματικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στη λίμνη Παμβώτιδα και αναφέρεται στις 17 γυναίκες που έπνιξε ο Αλή Πασάς των Ιωαννίνων, είναι μια εντελώς διαφορετική εμπειρία. Το να διαβάζει κάποιος πληροφορίες για την περίφημη γιαννιώτικη αργυροτεχνία και να βλέπει σε κάποιο λεύκωμα όμορφα και περίτεχνα κοσμήματα είναι πολύ ενδιαφέρον. Ωστόσο, το να διαβάζει κάποιος μύθους για τον χαμένο θησαυρό του Αλή Πασά και τα μέρη που οι μύθοι λένε ότι ακόμη υπάρχει, το να διαβάζει για το καταραμένο δακτυλίδι που δώρισε ο Μουχτάρ στην Κυρά Φροσύνη και για τα κοσμήματα των 17

γυναικών, που κλάπηκαν από τους δήμιους, πριν αυτές πνιγούν στη λίμνη και μετατράπηκαν σε ασημοκούφετα, είναι κάτι εντελώς διαφορετικό. Οι μύθοι και οι ιστορίες που συνοδεύουν τα κειμήλια και τις τοποθεσίες, προσθέτουν μια μυστηριώδη αλλά και διασκεδαστική διάσταση στην εξερεύνηση της ιστορίας και του πολιτισμού. Είναι σαν να ανακαλύπτεις ένα μικρό κομμάτι της μυστικής ιστορίας της περιοχής και να ενσωματώνεις αυτήν την ιστορία στο ενδιαφέρον σου για την αργυροτεχνία και την τοπική κουλτούρα.

Ως διοργανωτές, μέσα από τις δράσεις του 1^{ου} ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ, θέλουμε να βάλουμε τον αναγνώστη και τον επισκέπτη στη θέση του ενεργού αναγνώστη και του ενεργού θεατή.

Επιπλέον η άνθιση του τουρισμού μπορεί να αυξήσει την τοπική οικολογική συνείδηση. Όταν περιμένεις επισκέπτες, θέλεις να έχεις το σπίτι σου καθαρό, ειδικά όταν μπαίνεις στο παιχνίδι της σύγκρισης. Η λίμνη Παμβώτιδα μπορεί να συγκριθεί με λίμνες όπως η Λίμνη Μπόχιντζι, όπου οι άνθρωποι πίνουν το καθαρό νερό της, όπως και η Λίμνη Μπλεντ, όπου η επισκεψιμότητα της έχει ωφελήσει οικονομικά την περιοχή. Επιπλέον, και οι άνθρωποι που δεν έχουν ιδιαίτερα αναπτυγμένη την οικολογική τους συνείδηση, ίσως, με αυτόν τον διαφορετικό τρόπο που προτείνουμε, να ενεργοποιηθούν.

Σε μια αρκετά μεγάλη πλειοψηφία ατόμων, η λογοτεχνία μπορεί να φαντάζει ως κάτι στείρο, επουσιώδες ή αναγκαστική πολυτέλεια. Ίσως ήρθε η ώρα να γίνει περισσότερο προσβάσιμη στο ευρύ κοινό, ώστε να τη γνωρίσουν και να την αγαπήσουν ολόένα και περισσότεροι. Γιατί η λογοτεχνία δεν απευθύνεται μόνο σε ένα εξειδικευμένο κοινό, σε μία πνευματική ελίτ αλλά σε όλους τους ανθρώπους. Στόχος μου είναι να ευαισθητοποιήσω το κοινό, ώστε μέσα από την δική του αναγνωστική εμπειρία να μπορεί να κατανοήσει πιο περίπλοκες πληροφορίες και να

παρακολουθήσει έργα υψηλότερης διανοητικής αξίας. Οι εκπαιδευμένοι πολίτες αποτελούν πλούτο για μια κοινωνία.

Επιπρόσθετα, από τη στιγμή που ο λογοτεχνικός τουρισμός στοχεύει στην ανακάλυψη και το βίωμα, είναι σημαντικό να συμπεριλάβουμε όλους τους ανθρώπους, ανεξαρτήτως ενδεχόμενων δυσκολιών στην κίνηση ή στην όρασή τους. Προσπαθούμε -βάσει των δυνατοτήτων μας- να εργαστούμε για τη δημιουργία πιο προσβάσιμων περιβαλλόντων και εμπειριών, προσαρμοσμένων στις ανάγκες των ανθρώπων με αισθητηριακές δυσκολίες, ώστε να εξασφαλίζουμε ότι όλοι οι επισκέπτες μπορούν να απολαύσουν τις πολιτιστικές εμπειρίες που προσφέρει ο λογοτεχνικός τουρισμός. Στο πλαίσιο που μας αφορά -και στο μέτρο του δυνατού- ως διοργανωτές του φεστιβάλ, προσπαθούμε να ενισχύουμε τις υπόλοιπες αισθήσεις του κάθε συμμετέχοντα στις δραστηριότητές μας, όταν κάποια από αυτές δεν είναι τόσο έντονη ή δεν υπάρχει, προκειμένου να του προσφέρουμε μια ολοκληρωμένη εμπειρία. Η λογοτεχνία μπορεί να ακουστεί, να αποκτήσει γεύση, να περπατηθεί, να αγγιχτεί και να βιωθεί.

Επίσης, ως Καλλιέργον, εργαζόμαστε πάνω στη διερεύνηση και πραγματοποίηση εναλλακτικών μορφών εκπαίδευσης. Με τη λέξη εναλλακτική δεν εννοούμε την υποκατάσταση της ήδη χρήσιμης και υπάρχουσας κλασικής εκπαίδευσης, αλλά την αλληλοσυμπλήρωσή της. Μας αφορά η δημιουργία εμπειριών και ταξιδιών στον χωροχρόνο, τον ήχο, τη γεύση και το θέαμα. Οι εμπειρίες που προσφέρουμε απευθύνονται σε μια μεγάλη γκάμα ανθρώπων, χωρίς την ανάγκη διαχωρισμού σε κοινωνικές και ηλικιακές ομάδες.

Η συνεργασία μας με επιστήμονες της τοπικής κοινότητας και επιστημονικά ιδρύματα θα ήταν μεγάλη χαρά για εμάς. Μέσω των δράσεών μας, επιδιώκουμε να προκαλέσουμε την περιέργεια τόσο των ντόπιων όσο και των επισκεπτών και να

ενθαρρύνουμε όλο και περισσότερους ανθρώπους να αναζητήσουν πληροφορίες για τον τόπο τους, την ιστορία τους και ό,τι άλλο τους αφορά. Θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο για όλους εάν η ακμάζουσα επιστημονική κοινότητα των Ιωαννίνων και άλλων περιοχών δηλώσει την παρουσία της στις δραστηριότητές μας, ώστε να μπορούμε να παραπέμπουμε τους ενδιαφερόμενους σε επιστήμονες και ιδρύματα που μπορούν να τους βοηθήσουν να ανακαλύψουν την αλήθεια και την ιστορία της περιοχής.

Αξίζει να διευκρινιστεί ότι η προσήλωσή μας στο συγκεκριμένο φεστιβάλ επικεντρώνεται στο καλλιτεχνικό κομμάτι, το οποίο συνδέεται με το φανταστικό και τη λογοτεχνία, καθώς και στην ενεργοποίηση των αισθήσεων και την πυροδότηση της περιέργειας σχετικά με τα θέματα που πραγματεύεται η κάθε επιμέρους δράση.

Φέτος, το 1ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ ξεκινά δίνοντας ένα παράδειγμα για το τι εννοούμε όταν μιλάμε για την ανάδειξη των υπαρχόντων μύθων και δοξασιών και, γιατί όχι, τη δημιουργία νέων σύγχρονων θρύλων με βάση το ανθρώπινο και τοπιακό περιβάλλον των Ιωαννίνων.

Πριν από καιρό, εμπνεύστηκα από συγκεκριμένους τόπους των Ιωαννίνων και της ευρύτερης περιοχής και δημιούργησα, μέσα από τη δική μου σύγχρονη ματιά, μια σειρά διηγημάτων μυθοπλασίας (site specific συγγραφικό έργο) με εναλλαγή έμμετρου και πεζού λόγου. Το ανέκδοτο συγγραφικό αυτό έργο, που φέρει τον τίτλο «ούι», είναι εμπνευσμένο και βασισμένο σε ιστορικά γεγονότα, αλλά και στους μύθους και τους θρύλους της περιοχής των Ιωαννίνων. Δεν μπορούσε να «ζωντανέψει» σε οποιουδήποτε άλλους χώρους, παρά μόνο στους συγκεκριμένους χώρους όπου γίνεται αναφορά, καθώς αποτελούν σημαντικό στοιχείο της πλοκής του. Είναι ένας τρόπος διατήρησης του ταυτοτικού στοιχείου, επιτυγχάνοντας την απόλυτη ταυτοσημία.

Το κάθε κεφάλαιο αποτελεί και ένα πολυαισθητηριακό συνολικό βίωμα. Ωστόσο, ένας αναγνώστης μπορεί να αναζητήσει και να ανακαλύψει στην πραγματικότητα τα μέρη που αναφέρονται στο έργο, συγκρίνοντας τα στοιχεία της φαντασίας με αυτά της πραγματικότητας. Λειτουργεί έτσι και ως τουριστικός χάρτης, όπου μπορεί κανείς να ανακαλύψει μοναδικές εμπειρίες γεύσεων, ήχων και τοπίων. Μπορεί να εφαρμοστεί επίσης και σε διαδραστική μυθοπλασία, σε Παιχνίδι Ρόλων Ζωντανής Δράσης (LARP Live Action Role-Playing Game) ή ακόμη και ως συνδυασμός όλων των παραπάνω. Αυτό ακριβώς που πρόκειται να βιώσετε στο 1ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ!

Σημείωση: Για να βιώσετε καλύτερα την εμπειρία του Ζωντανού Μουσείου γίνετε κι εσείς μέρος του και ελάτε -όσοι το επιθυμείτε- ντυμένοι, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, με ρούχα και αξεσουάρ που να παραπέμπουν στην εποχή που αναφέρεται το φεστιβάλ.

Ευπρόσδεκτοι όλοι!